

היסטוריה של ירח הסהר באיסלאם
ע"י הודא

היסטוריה של ירח הסהר באיסלאם

מקובל לחשוב כי הירח והכוכב הם סמל מוכר של האיסלאם. אחרי הכל, הסמל מופיע על דגלים של כמה מדינות מוסלמיות ואף חלק מהסמל הרשמי של הפדרציה הבינלאומית של אגודות הצלב האדום והסהר האדום. לנוצרים יש את הצלב, ליהודים יש כוכב דוד, ולמוסלמים יש ירח סהר - כך לפחות חושבים.

האמת, לעומת זאת, קצת יותר מסובכת.

סמל טרום-אסלאמי

השימוש של הירח ואת הכוכבים כסמלים למעשה מראש התאריכים האיסלאם על ידי כמה אלפי שנים. מידע על מקורותיו של סמל קשה לאשר, אך רוב המקורות מסכימים כי אלה סמלים שמימיים עתיקים היו בשימוש על ידי עמי מרכז אסיה וסיביר בעבודתם של השמש, הירח ואת האלים השמים. יש גם דיווחים כי הירח וכוכב הסהר שימשו לייצג את אלת קרתאג'נית טנית או אלת יוון היוונית.

הקהילה המוסלמית הקדומה

לקהילה המוסלמית הקדומה לא היה באמת סמל מוכר. בתקופת הנביא מוחמד (שלום עליו), צבאות איסלאמיים וקרוואנים טסו דגלים פשוטים בצבע שחור (בדרך כלל שחור, ירוק או לבן) למטרות זיהוי. בדורות מאוחרים המשיכו המנהיגים המוסלמים להשתמש בדגל שחור, לבן או ירוק, ללא כל סימון, כתיבה או סמליות מכל סוג שהוא.

אימפריה עות'מאנית

זה לא היה עד האימפריה העות'מאנית כי הירח והכוכב הפך להיות מזוהה עם העולם המוסלמי. כאשר הטורקים כבשו את קונסטנטינופול (איסטנבול) בשנת 1453 לסה"נ, הם אימצו את הדגל והסמל של העיר. האגדה טוענת כי מייסדה של האימפריה העות'מאנית, עותמאן, חלם חלום שבו ירח הסהר נמתח מקצה אחד של כדור הארץ אל האחר. הוא ראה בכך סימן טוב, והוא בחר לשמור את הסהר ולהפוך אותו לסמל השושלת שלו. יש ספקולציות כי חמש נקודות על הכוכב מייצגים את חמשת עמודי התווך של האיסלאם, אבל זה השערה טהורה. חמש הנקודות לא היו תקניות בדגלים העות'מאניים, ועדיין אינן תקינות בדגלים המשמשים כיום בעולם המוסלמי.

במשך מאות שנים שלטה האימפריה העות'מאנית על העולם המוסלמי. לאחר מאות שנים של קרב עם אירופה הנוצרית, ניתן להבין כיצד סמלים של אימפריה זו נקשרו במוחם של אנשים עם אמונת האיסלאם בכללותו. מורשת הסמלים, לעומת זאת, מבוססת על קשרים עם האימפריה העות'מאנית, לא על אמונת האיסלאם עצמו.

קיבל את סמל האסלאם?

על פי ההיסטוריה הזאת, מוסלמים רבים דוחים את השימוש בירח הסהר כסמל לאיסלאם. לאמונתו של האיסלאם אין כל סמל, ומוסלמים רבים מסרבים לקבל את מה שהם רואים כמעין סמל פגאני עתיק.

זה בהחלט לא בשימוש אחיד בקרב המוסלמים. אחרים מעדיפים להשתמש בכעבה, בכתב קליגרפיה בערבית, או בסמל מסגד פשוט כסמלים של האמונה.